

Рецензія на публікацію:

«Корпоративне управління доступом на основі самоврядної цифрової ідентичності»

Введення

У цій публікації досліджується потенціал парадигми «Self-Sovereign Identity (SSI)» для вдосконалення систем «Управління ідентифікацією та доступом (IAM)» у корпоративних середовищах. Автори ставлять два центральних дослідницьких питання:

- Які вимоги до IAM на підприємствах?
- Як SSI може допомогти задовольнити ці вимоги?

Основною метою дослідження є не тільки класифікація вимог до IAM, але й оцінка того, як SSI - децентралізована, криптографічно безпечна модель ідентифікації - може поліпшити існуючі IAM-рішення. Автори розробляють прототип IAM системи на базі SSI, демонструють її функціональність та оцінюють її ефективність за допомогою експертних інтерв'ю.

Методологія

Дослідження ґрунтується на методології «Design Science Research (DSR)», яка поєднує інженерний та поведінковий підходи для створення артефактів, що вирішують проблеми реального світу. ДСР складається з трьох фаз:

- Цикл актуальності - виявлення проблеми та вимоги до дослідження
- Цикл проектування - побудова та тестування прототипу
- Цикл строгості - підтвердження наукового внеску та узагальнення результатів

Для збору даних автори провели:

- "Систематичний огляд літератури (SLR)" - безліч статей, вибираючи деякі для глибокого аналізу
- "Кодування вимог" - авторами зроблено вибір кодової групи за категоріями
- «Напівструктуровані інтерв'ю» з експертами з подальшим тематичним кодуванням лоту

Ґрунтуючись на цьому аналізі, автори згрупували вимоги до ІАМ за чотирма всеосяжними категоріями:

- А) Безпека та відповідність вимогам
- Б) Працездатність
- В) Технології
- Г) Користувач

Прототип був побудований з використанням "Hyperledger Aries Cloud Agent (ACA - Py)" і "Hyperledger Indy", з цифровим гаманцем "Esatus AG". Він включає процеси видачі, використання та відкликання «перевірених облікових даних (VC)».

Результатів

Дослідження демонструє, що прототип на основі SSI може відповідати вимогам усіх чотирьох категорій ІАМ:

1. Безпека та відповідність вимогам
  - ✓ Використання «доказів з нульовим розголошенням (ZKPs)»
  - ✓ Верифікація без розкриття повних облікових даних
  - ✓ Відкликання облікових даних через реєстр блокчейну
2. Працездатність
  - ✓ Автоматизація видачі та відкликання
  - ✓ Швидкий онбординг та офбординг
  - ✓ Зниження навантаження на ІТ-відділи
3. Технології
  - ✓ Сумісність з OIDC/OAuth
  - ✓ Підтримка поступової інтеграції
  - ✓ Використання стандартів (ВК, ВП, ДІД)

4. Користувач

- ✓ Автентифікація без пароля
- ✓ Контроль користувачів за розкриттям даних
- ✓ Прозорість через інтерфейс цифрового гаманця

Експерти підтвердили, що SSI має потенціал для покращення систем IAM, особливо з точки зору безпеки, керованості та користувацького досвіду. Вони також відзначили такі проблеми, як технічна термінологія, залежність від підключення до мережі для перевірок відкликаних і відсутність ланцюжка облікових даних.

Ключові висновки

1. SSI забезпечує забезпечення найменших привілеїв через ZKP

Це має вирішальне значення для безпеки підприємства. Це забезпечує точний контроль доступу без розкриття повних облікових даних. Це може стати основою для побудови гнучких моделей ABAC.

2. Відкликання венчурного капіталу на основі блокчейну є надійним механізмом офбордингу

Цей механізм дозволяє швидко деактивувати доступ при звільненні співробітників. Це, як практичний інструмент для автоматизації управління життєвим циклом доступу, особливо в середовищах з високою плинністю кадрів.

3. SSI підтримує поступову інтеграцію з існуючими IAM-системами

Можливість використовувати атрибути VP у веб-токенах JSON для OAuth створює міст між застарілими та сучасними системами. Це стратегічно важливо для міграції без ризику поточних інвестицій в інфраструктуру.

4. Гаманці SSI забезпечують прозорість і контроль користувачів

Користувачі можуть бачити, хто запросив їхні облікові дані, і відкликати доступ. Це життєво важливо для побудови довіри в системах, де конфіденційність має першорядне значення. На практиці це може покращити дотримання GDPR та розширити можливості користувачів.

5. Відсутність ланцюжка облікових даних є обмеженням масштабованості

Це розуміння є важливим як виклик, який потрібно вирішити. У великих організаціях, де облікові дані мають бути пов'язані, ця функціональність має важливе значення. Це слід враховувати при оцінці готовності SSI до розгортання на підприємстві.

Висновок

Дана робота робить значний внесок у дослідження «децентралізованих систем IAM». Авторами класифіковано вимоги корпоративного IAM та створено прототип, який демонструє практичну життєздатність SSI. Вони показують, що SSI може покращити безпеку, керованість, технологічну сумісність та користувацький досвід.

Подальші дослідження можуть бути проведені за такими напрямками:

- Порівняльний аналіз SSI з традиційними платформами IAM (наприклад, Keycloak, Azure AD)
- Інтеграція SSI з Zero Trust та IoT
- Вплив безпарольної автентифікації на поведінку користувачів
- Проектування ланцюжків облікових даних і масштабованих моделей відкликання

Якщо ви практикуєтеся в розробці архітектури безпеки, вам варто врахувати цю роботу в напрямку створення гнучких, прозорих і автоматизованих систем доступу, щоб створене середовище відповідало сучасним стандартам і потребам.

Словник

Самосуверенна ідентичність (SSI)/(Дослівний переклад: Self-Sovereign Identity (SSI))

Модель цифрової ідентифікації, за якої окремі особи або організації повністю володіють і контролюють свої ідентифікаційні дані, не покладаючись на централізовані органи влади. SSI дозволяє користувачам керувати обліковими даними та вибірково розкривати інформацію за допомогою криптографічних доказів.

Керування ідентифікаційними даними та доступом (IAM)/ Identity and Access Management (IAM)

Структура політик і технологій для забезпечення належного доступу потрібних людей до технологічних ресурсів. Системи IAM керують цифровими ідентифікаціями, аутентифікацією, авторизацією та контролем доступу.

Джерело: NIST SP 800-53, ISO/IEC 27001

Наукові дослідження в галузі дизайну (DSR)/ Design Science Research (DSR)

Методологія дослідження, яка зосереджена на створенні та оцінці артефактів, призначених для вирішення виявлених проблем. Він поєднує строгість (наукове обґрунтування) з актуальністю (практичною корисністю).

Систематичний огляд літератури (SLR)/ Systematic Literature Review (SLR)

Структурований метод виявлення, оцінки та синтезу існуючих досліджень з певної теми. Він дотримується попередньо визначених протоколів для забезпечення прозорості та відтворюваності.

Кодування за вимогами/ Requirement Coding

Техніка якісного аналізу даних, яка використовується для категоризації та інтерпретації текстових даних (наприклад, стенограми інтерв'ю, література) за значущими кодами та темами. Часто використовується в обґрунтованій теорії та тематичному аналізі.

SourSemi-структуровані інтерв'ю/ SourSemi-Structured Interviews

Якісний метод дослідження, що передбачає керовані бесіди з відкритими питаннями. Це забезпечує гнучкість у вивченні тем, зберігаючи узгодженість між учасниками.

Хмарний агент Hyperledger Aries (ACA-Py)/ Hyperledger Aries Cloud Agent (ACA-Py)

Агентський фреймворк на основі Python з відкритим вихідним кодом для створення додатків SSI. Він підтримує обмін повідомленнями DIDComm, обмін обліковими даними та інтеграцію з Hyperledger Indy.

Hyperledger Indy

Розподілений реєстр, спеціально створений для децентралізованої ідентифікації. Він підтримує перевірені облікові дані, DID-адреси та механізми автентифікації зі збереженням конфіденційності.

Перевірені облікові дані (VC)/ Verifiable Credentials (VCs)

Стандарт W3C для цифрових облікових даних, які мають криптографічний підпис і можуть бути перевірені без звернення до емітента. Венчурні капіталісти підтримують вибіркове розкриття та докази зі збереженням конфіденційності.

Доведення з нульовим розголошенням (ZKP)/ Zero-Knowledge Proofs (ZKPs)

Криптографічні протоколи, які дозволяють одній стороні довести іншій, що твердження є правдивим, не розкриваючи жодної інформації, що виходить за межі дійсності твердження.

Відкликання облікових даних/ Credential Revocation

Процес визнання недійсним раніше виданого посвідчення з метою запобігання його використанню в майбутньому. У SSI відкликання часто керується за допомогою криптографічних реєстрів на блокчейні.

Реєстр блокчейнів/ Blockchain Registry

Децентралізована книга обліку, яка реєструє транзакції або зміни стану (наприклад, видачу облікових даних, відкликання) із захистом від несанкціонованого доступу. Використовується в SSI для зберігання відкритих ключів, схем і даних про відкликання.

OIDC (OpenID Connect)

Рівень ідентичності, побудований на основі OAuth 2.0, який дозволяє клієнтам перевіряти особистість кінцевих користувачів на основі автентифікації, виконаної сервером авторизації.

OAuth 2.0

Фреймворк авторизації, який дозволяє програмам отримувати обмежений доступ до облікових записів користувачів у службі HTTP без розкриття облікових даних користувача.

Джерело: IETF RFC 6749

VC (Verifiable Credential)

Цифрова заява, видана суб'єктом (емітентом) про суб'єкта, криптографічно підписана та така, що підлягає перевірці. Він містить твердження та метадані.

Джерело: модель даних W3C Verifiable Credentials Model

VP (Презентація, що піддається перевірці)/ VP (Verifiable Presentation)

Структура даних, яка містить один або кілька перевірених облікових даних, які власник надає верифікатору. Він підтримує вибіркове розкриття та підтвердження володіння.

Джерело: модель даних W3C Verifiable Credentials Model

DID (децентралізований ідентифікатор)/ DID (Decentralized Identifier)

Глобальний унікальний ідентифікатор, який не потребує централізованого реєстраційного органу. DID вирішують документи DID, що містять публічні ключі та кінцеві точки обслуговування.

Джерело: W3C Специфікація децентралізованих ідентифікаторів (DID) v1.0

Прозорість через інтерфейс цифрового гаманця/ Transparency via Digital Wallet Interface

Можливість для користувачів переглядати, керувати та контролювати свої облікові дані, з'єднання та розкриття інформації за допомогою безпечного та зручного інтерфейсу.

Джерело: Рекомендації щодо UX для гаманців SSI (наприклад, Lissi, Trinsic, esatus)

Веб-токени JSON для OAuth/ JSON Web Tokens for OAuth

Компактний, безпечний за URL-адресою засіб представлення претензій, що підлягають передачі між двома сторонами. JWT використовуються в OAuth 2.0 як токени на пред'явника для контролю доступу.

Джерело: IETF RFC 7519; OAuth.net Довідник JWT

GDPR (Загальний регламент про захист даних)

Регламент Європейського Союзу (EU 2016/679), який регулює обробку персональних даних і захищає права фізичних осіб на недоторканність приватного життя. Він вимагає прозорості, згоди, мінімізації даних та підзвітності.

Джерело: офіційний текст GDPR - EUR-Lex

Бенчмаркінг SSI з Zero Trust та IoT/ Benchmarking SSI with Zero Trust and IoT

Новий напрям досліджень, який оцінює, як принципи SSI (ідентифікація, контрольована користувачем, вибіркове розкриття) можуть бути інтегровані з архітектурами Zero Trust та екосистемами IoT для підвищення безпеки, масштабованості та довіри на рівні пристрою.